

האזינו

Parashat Haazinu The Last Lesson Rabbi Shai Finkelstein

דברים פרק לב פסוקים מח-נ

וידבר יהוה אל־משה בעצם היום הזה לאמר: עלה אל־הר העברים הזה הר־נבו אשר בארץ מואב אשר על־פני ירחו וראה את־ארץ כנען אשר אני נתן לבני ישראל לאחזה: ומת בהר אשר אתה עלה שמה והאסף אל־עמיה באשר־מת אהרן אחיה בהר הזה ויאסף אל־עמיו:

רש"י בשם הספרי

בשלושה מקומות נאמר בעצם היום הזה, נאמר בנח"ב בעצם היום הזה בא נח וגו' (בראשית ז') - במראית אורו של יום, לפי שהיו בני דורו אומרים בכך וכך אם אנו מרגישין בו, אין אנו מניחין אותו לפנס בתבה, ולא עוד אלא אנו נוטלין פשילין וקרדמות ומבקעין את התבה, אמר הקב"ה הריני מכניסו בחצי היום וכל מי שיש בידו כח למחות יבא וימחה; במצרים נאמר "בעצם היום הזה הוציא ה'" (שמות י"ב), לפי שהיו מצריים אומרים בכך וכך אם אנו מרגישין בהם, אין אנו מניחין אותם לצאת, ולא עוד אלא אנו נוטלין סיפות וכלי זין והורגין בהם, אמר הקב"ה הריני מוציאן בחצי היום וכל מי שיש בו כח למחות יבא וימחה; אף כן במיתתו של משה נאמר "בעצם היום הזה", לפי שהיו ישראל אומרים בכך וכך אם אנו מרגישין בו — אין אנו מניחין אותו, אדם שהוציאנו ממצרים וקרע לנו את היס והוריד לנו את המן והגיד לנו את השלל והעלה לנו את הבאר ונתן לנו את התורה, אין אנו מניחין אותו, אמר הקב"ה הריני מכניסו בחצי היום וכו' (ספרי).

דברים פרק לב פסוק א

הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אִמְרֵי־פִי:

תלמוד בבלי, בבא קמא דף פה:

חירשו-נותן לו דמי כולו.

הרמב"ם, הלכות חובל ומזיק פרק ב הלכה יב

הכה את חבירו על אזנו או אחזו ותקע באזנו וחרשו נותן לו דמי כולו שהרי אינו ראוי למלאכה כלל.

תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף ג עמוד ב:

למה נמשלו דברי תורה לדרבן? לומר לך: מה דרבן זה מכויין את הפרה לתלמיה להוציא חיים לעולם, אף דברי תורה מכוונין את לומדיהן מדרכי מיתה לדרכי חיים. אי מה דרבן זה מטלטל אף דברי תורה מטלטלין - תלמוד לומר משמרות. אי מה מסמר זה חסר ולא יתר אף דברי תורה חסירין ולא יתירין - תלמוד לומר נטועים, מה נטיעה זו פרה ורבה - אף דברי תורה פריין ורביין. בעלי אספות - אלו תלמידי חכמים שיושבין אסופות ועוסקין בתורה, הללו מטמאין והללו מטהרין, הללו אוסרין והללו מתירין, הללו פוסלין והללו מכשירין. שמא יאמר אדם: היאך אני למד תורה מעתה? תלמוד לומר: כולם נתנו מרעה אחד - אל אחד נתנו, פרנס אחד אמרן, מפי אדון כל המעשים ברוך הוא, דכתיב וידבר אלהים את כל הדברים האלה. אף אתה עשה אזניך כאפרכסת, וקנה לך לב מבין לשמוע את דברי מטמאים ואת דברי מטהרים, את דברי אוסרין ואת דברי מתירין, את דברי פוסלין ואת דברי מכשירין.

רש"י על מסכת חגיגה דף ג:

עשה אזניך כאפרכסת - מאחר שכולן לבן לשמים עשה אזנך שומעת ולמוד ודע דברי כולן וכשתדע להבחין אי זה יכשר קבע הלכה כמותו: אפרכסת - טירמוי"א שעל הריחים:

מהרש"א (חידושי אגדות מסכת חגיגה דף ג עמוד ב)

פירש בערוך אפרכסת הוא דלי של רחיים שהוא מכניס הרבה ומוציא קמעא.